سرمقاله

کریدورها در اقتصاد سیاسی جهانی

ادامه از صفحه یک

از همین‌جا می‌توان فهمید که چرا کریدورها فقط موضوع حمل و نقل نیستند و چرا پای سیاست و قدرت به آنها باز می شود.

اینجا مفهوم ژئواکونومی اهمیت پیدا می کند. قدرت های بزرگ تلاش می‌کنند از ابزارهای اقتصادی برای تقویت موقعیت سیاسی و راهبردی خود استفاده کنند. سرمایه‌گذاری در بندر، ساخت راه‌آهن، تامین مالی پروژه‌ها و حتی تعیین استانداردهای فنی می‌تواند در ظاهر یک اقدام اقتصادی باشد، اما نتیجه آن می‌تواند افزایش نفوذ یک کشور در منطقه باشد. چین با ابتکار کمربند و جاده، هند با طرح‌های اتصال به غرب آسیا و اروپا، روسیه با مسیرهای اوراسیایی و کریدور شمال-جنوب، ایران با تلاش برای تثبیت نقش ترانزیتی خود و ترکیه با طرح های اتصال آسیای مرکزی به اروپا، همگی به دنبال آن هستند که در جغرافیای جدید جریان‌های اقتصادی جایگاه بهتری پیدا کنند.

کریدورها در کنار ایجاد همکاری، وابستگی هم ایجاد می کنند. کشوری که کالای خود را از یک مسیر مشخص به بازار می‌رساند، به امنیت و استمرار آن مسیر نیاز دارد. کشور ترانزیتی هم به سرمایه و تجارت نیازمند است و کشور مقصد نیز به دسترسی مطمئن و ارزان. بنابراین همه طرف ها به یکدیگر وابسته می شوند. اما اگر این وابستگی بیش از حد به یک مسیر یا یک گلوگاه متمرکز شود، همین همکاری می‌تواند به نقطه ضعف تبدیل شود.

بنابراین می‌توان گفت که، وابستگی زمانی به ابزار قدرت تبدیل شده که یک کشور یا یک بازیگر بتواند از موقعیت خود در شبکه برای افزایش هزینه دیگران استفاده کند. کانال سوئز نمونه روشنی از این وضعیت است.

بحران سوئز در سال ۱۹۵۶ نشان داد که کنترل یک مسیر حیاتی چگونه عامل مستقیم یک مناقشه سیاسی و نظامی می‌شود. انسداد کانال در سال ۲۰۲۱ نیز نشان داد که حتی بدون جنگ، اختلال در یک گلوگاه مهم بر تجارت و زنجیره تامین در نقاط مختلف جهان اثرات عمیقی دارد. درباره تنگه مالاکا نیز نگرانی چین از وابستگی به یک مسیر محدود، یکی از دلایلی بوده که این کشور را به سمت ایجاد مسیرهای جایگزین و توسعه شبکه های ارتباطی سوق داده است.

مسئله‌ای که باید به آن توجه کرد این است که، جنگ کریدوری لزوما به معنای جنگ نظامی نیست. رقابت می تواند خیلی زودتر آغاز شود. یک کشور ممکن است با سرمایه‌گذاری در یک مسیر جدید، مسیر رقیب را از نظر اقتصادی کم اهمیت کند. کشور دیگری ممکن است تلاش کند با فشار سیاسی یا تحریم، سرمایه‌گذاری در یک کریدور را دشوار کند.

ایجاد مسیرهای رقیب، کنترل بنادر و گلوگاه ها و تلاش برای جذب کشورهای بیشتر به یک شبکه، همگی بخشی از همین رقابت هستند.

در شرایط شدیدتر،تنش‌ها به امنیت زیرساخت ها و حتی تهدید آنها ممکن است برسد. بنابراین جنگ کریدوری سال ها قبل از آنکه به یک درگیری نظامی تبدیل شود، می‌تواند در حوزه اقتصاد و سیاست آغاز شده باشد.

در نهایت، اهمیت کریدورها به یک مسیر مشخص محدود نمی شود. مسئله اصلی این است که در آینده چه کسی شبکه های بیشتری را در اختیار خواهد داشت و چه کشوری توانسته جریان های اقتصادی را به مسیرهای مورد نظر خود هدایت کند.

هرچه ارزش اقتصادی یک کریدور بالاتر برود، ارزش ژئوپلیتیکی آن‌هم بیشتر می شود و در مقابل، انگیزه قدرتها برای حفاظت از آن یا محدود کردن مسیر رقیب افزایش پیدا می‌کند. به همین دلیل کریدورها هم عامل همکاری هستند و هم میدان رقابت.

جغرافیای قدرت امروز فقط درباره تصرف سرزمین نیست؛ درباره کنترل اتصال و دسترسی است. شاید به همین دلیل، بخشی از رقابت‌های آینده قدرت‌ها نه در مرزها، بلکه در بندرها، راه آهن ها، گذرگاه‌ها و مسیرهای تجاری شکل بگیرد.

«ابتکار» از آخرین تحولات گفت و گوها میان ایران و ایالات متحده گزارش می‌دهد

نفت، هرمز و یک پاسخ سرنوشت‌ساز

گروه سیاسی - در حالی که تلاش میانجی‌ها برای انتقال پیام میان تهران و واشنگتن وارد مرحله تازه‌ای شده، اظهارات روز سه‌شنبه مقام‌های کشورمان نشان می‌دهد تهران در مقطع کنونی دو مسیر را به صورت همزمان دنبال می‌کند؛ باز نگه داشتن پنجره دیپلماسی و در عین حال تأکید بر اهرم‌های خود در حوزه انرژی و تنگه هرمز. عباس عراقچی، وزیر امور خارجه می‌گوید ایران منتظر پاسخ رسمی آمریکا از طریق میانجی قطری است و محمدباقر قالیباف، رئیس مجلس نیز همزمان تأکید کرده است که نمی‌توان ایران را از صادرات نفت محروم کرد و انتظار داشت جریان انرژی سایر کشورهای منطقه بدون تأثیر ادامه پیدا کند.

اکنون بخش مهمی از آینده این روند به پیامی بستگی دارد که میانجی‌ها از واشنگتن به تهران خواهند آورد. اگر پاسخ آمریکا امکان ادامه گفت‌وگو را فراهم کند، طرح هفت‌ماده‌ای می‌تواند نقطه آغاز مرحله‌ای تازه از مذاکرات باشد

عراقچی در پایان سفر خود به نیویورک اعلام کرد پیشنهاد هفت‌ماده‌ای ایران از طریق قطر به طرف آمریکایی منتقل شده و یکی از میانجی‌های قطری بار دیگر با هیأت ایرانی دیدار کرده است. به گفته وزیر امور خارجه، میانجی‌ها قرار است ایده‌های مطرح‌شده را با واشنگتن در میان بگذارند و پاسخ نهایی آمریکا را به تهران منتقل کنند. عراقچی تأکید کرد که تصمیم بعدی پس از دریافت این پاسخ در تهران اتخاذ خواهد شد.

این سخنان از آن جهت اهمیت دارد که دونالد ترامپ طی روزهای گذشته در موضع‌گیری علنی پیشنهاد ایران را ردشده توصیف کرده بود. با این حال تهران میان اظهارات رسانه‌ای رئیس‌جمهوری آمریکا و پاسخ رسمی که باید از کانال میانجی‌ها دریافت شود، تفاوت قائل شده است. عراقچی نیز صراحتاً گفته است که ایران هنوز پاسخ رسمی واشنگتن را دریافت نکرده و تا رسیدن چنین پاسخی، مواضع اعلام‌شده تهران تغییر نکرده است.

هفت ماده روی میز

جزئیات منتشرشده از پیشنهاد ایران نشان می‌دهد محور اصلی مذاکرات کنونی به چگونگی بازگشایی تنگه هرمز و کاهش تنش‌های نظامی مرتبط است. براساس گزارش آسوشیتدپرس، ایران طرحی با جدول زمانی هفت‌روزه ارائه کرده که در صورت پذیرش شروط مورد نظر تهران، می‌تواند به بازگشایی تنگه و ازسرگیری مذاکرات منجر شود. رفع محاصره دریایی بنادر ایران، فراهم شدن امکان صادرات نفت و برخی ترتیبات مربوط به تحریم‌ها و دارایی‌های ایران از جمله موضوعاتی است که در گزارش‌های مربوط به این مذاکرات مطرح شده است. در مقابل، بازگشایی مسیر کشتیرانی و بازگشت به گفت‌وگوهای هسته‌ای نیز در چارچوب پیشنهادی مورد بحث قرار گرفته است.

با این حال عراقچی روز سه‌شنبه تلاش کرد دامنه انتظارات از مذاکرات را محدود کند. او تأکید کرد که در مقطع کنونی موضوع اصلی «تنگه هرمز» است و بازگشایی آن به تحقق شروط اعلام‌شده ایران بستگی دارد. وزیر امور خارجه همچنین گمانه‌زنی‌ها درباره عقب‌نشینی تهران از مواضع پیشین یا ارائه امتیازات تازه را رد کرد. این تأکید نشان می‌دهد تهران در حال حاضر به دنبال یک توافق مرحله‌ای است؛ به این معنا که به جای تلاش برای حل همزمان تمام اختلافات میان ایران و آمریکا، ابتدا موضوعی که بیشترین اثر فوری بر اقتصاد منطقه و بازار جهانی انرژی دارد، در دستور کار قرار گیرد. موفقیت چنین الگویی می‌تواند زمینه را برای ورود به مذاکرات گسترده‌تر فراهم کند، هرچند سابقه شکست توافق‌های پیشین نشان می‌دهد بی‌اعتمادی همچنان یکی از موانع اصلی است. علاوه بر این رویترز گزارش داده است که دو طرف در ماه‌های گذشته دو بار به توافق‌های آتش‌بس دست یافته‌اند که دوام چندانی نداشته است.

پیام قالیباف به واشنگتن

همزمان با تحرکات دیپلماتیک، محمدباقر قالیباف نیز در نطق روز گذشته خود موضع تهران درباره ارتباط امنیت ایران و جریان انرژی منطقه را بار دیگر مطرح کرد. رئیس مجلس گفت در شرایطی که ایران امکان فروش نفت نداشته باشد، نمی‌توان انتظار داشت دیگر صادرکنندگان منطقه بدون تأثیر به فعالیت خود ادامه دهند. او همچنین امنیت زیرساخت‌های منطقه را با تأمین امنیت ایران مرتبط دانست.

این موضع را می‌توان در ادامه سخنان هفته‌های اخیر رئیس مجلس درباره تنگه هرمز ارزیابی کرد. قالیباف پیش‌تر گفته بود تا زمانی که شروط ایران و تعهدات طرف آمریکایی اجرا نشود، زمینه بازگشت به شرایط پیشین و بازگشایی کامل تنگه فراهم نخواهد شد.

اهمیت این موضع زمانی بیشتر مشخص می‌شود که شرایط بازار انرژی را در نظر بگیریم. تنگه هرمز پیش از آغاز جنگ مسیر عبور حدود یک‌پنجم نفت و گاز مورد تجارت جهان بود و اختلال در کشتیرانی در این منطقه طی ماه‌های گذشته قیمت انرژی را به شدت تحت تأثیر قرار داده است. روز سه‌شنبه نیز قیمت نفت برنت به بیش از ۱۰۶ دلار در هر بشکه رسید؛ موضوعی که نشان می‌دهد بازار همچنان نسبت به سرنوشت هرمز حساس است.

از این منظر، انرژی اکنون به یکی از مهم‌ترین متغیرهای مذاکرات تبدیل شده است. واشنگتن از محدودیت صادرات نفت ایران به عنوان ابزار فشار استفاده می‌کند و تهران نیز موقعیت جغرافیایی خود در کنار یکی از مهم‌ترین گذرگاه‌های انرژی جهان را بخشی از معادله می‌داند. نتیجه، شکل‌گیری نوعی وابستگی متقابل در بحران است؛ شرایطی که در آن ادامه فشار بر یک طرف می‌تواند هزینه‌هایی فراتر از مرزهای همان کشور ایجاد کند.

قطر در مرکز رفت‌وآمد پیام‌ها

در این میان نقش کشورهای میانجی نیز پررنگ‌تر شده است. قطر اکنون یکی از مهم‌ترین کانال‌های انتقال پیام میان تهران و واشنگتن است و پاکستان نیز در ماه‌های گذشته در برخی مراحل میانجیگری حضور داشته است. عراقچی تأکید کرده ارتباط میان میانجی‌های قطری و پاکستانی از قبل وجود داشته اما پس از ارائه پیشنهاد جدید ایران، این تماس‌ها شکل جدی‌تری پیدا کرده است. انتخاب چنین مسیری نیز بی‌دلیل نیست. در شرایطی که گفت‌وگوی مستقیم میان ایران و آمریکا دشوار شده، میانجی‌ها امکان انتقال پیشنهادها بدون ایجاد هزینه سیاسی ناشی از مذاکره مستقیم را فراهم می‌کنند. از سوی دیگر کشورهای حاشیه خلیج فارس خود از اصلی‌ترین متأثران بحران هرمز هستند و به همین دلیل انگیزه مستقیمی برای جلوگیری از ادامه اختلال در بازار انرژی دارند.

نقطه‌تصمیم

با وجود افزایش رفت‌وآمدهای دیپلماتیک، هنوز نمی‌توان از نزدیک بودن توافق سخن گفت. گزارش آسوشیتدپرس از باقی ماندن موانع جدی میان دو طرف حکایت دارد و اظهارات علنی ترامپ نیز نشان می‌دهد واشنگتن دست‌کم تاکنون حاضر نشده چارچوب پیشنهادی تهران را به همان شکل بپذیرد. در مقابل، ایران نیز اعلام کرده شروط خود برای بازگشایی هرمز را تغییر نداده است.

به این ترتیب، تهران و واشنگتن بار دیگر به نقطه‌ای رسیده‌اند که دیپلماسی و فشار به موازات یکدیگر حرکت می‌کنند. پیام عراقچی این است که مسیر توافق همچنان بسته نشده و ایران منتظر پاسخ رسمی است؛ پیام قالیباف نیز این است که ادامه فشار بر صادرات نفت ایران بدون هزینه برای جریان انرژی منطقه نخواهد بود.

اکنون بخش مهمی از آینده این روند به پیامی بستگی دارد که میانجی‌ها از واشنگتن به تهران خواهند آورد. اگر پاسخ آمریکا امکان ادامه گفت‌وگو را فراهم کند، طرح هفت‌ماده‌ای می‌تواند نقطه آغاز مرحله‌ای تازه از مذاکرات باشد. در غیر این صورت، تنگه هرمز همچنان در مرکز تقابل باقی خواهد ماند؛ آبراهی که طی ماه‌های گذشته نشان داده است تحولات آن نه تنها بر روابط تهران و واشنگتن، بلکه بر اقتصاد و امنیت بخش بزرگی از منطقه و جهان اثر می‌گذارد.

پیام قالیباف از صحن علنی مجلس به ترامپ

بچرخ تا بچرخیم

رئیس مجلس شورای اسلامی گفت: در منطقه‌ای که ما نفت نفروشیم، کسی نفت نخواهد فروخت و اگر امنیت ما تامین نشود، هیچ زیرساختی ایمن نخواهد بود.

محمدباقر قالیباف در جلسه علنی وبیناری روز گذشته در نطق پیش از دستور خود با گرامیداشت یاد و نام شهدای گران‌قدر، فرماندهان و رزمندگان حماسه‌ساز هشت سال دفاع مقدس، نبردهای ۱۲ روزه و ۴۰ روزه و به‌ویژه شهدای عزیز مدافع امنیت، گفت: در هفته‌ای قرار داریم که سرشار از نمادهای ایثار، مقاومت و خدمت است؛ از سالروز عملیات غرورآفرین ثامن‌الائمه و شکست حصر آبادان تا روز تجلیل از سربازان جان برکف وطن. خداقوت به آتش‌نشانان فداکاری می‌گویم که همواره در خط مقدم صیانت از جان و مال مردم ایستاده‌اند.

وی با اشاره به دومین سالگرد شهادت سیدحسن نصرالله، گفت: در دومین سالگرد شهادت شهید سیدحسن نصرالله هستیم. او نه فقط یک فرمانده نظامی یا فقیه دینی بلکه یک استراتژیست بود که موازنه قدرت در منطقه را به نفع مستضعفان عالم و نهضت امام خمینی (ره) تغییر داد. او حزب‌الله را از یک گروه چریکی به یک نیروی بازدارنده تبدیل کرد که معادلات امنیتی منطقه را بازتعریف نمود.

وی در بخشی از صحبت‌های خود گفت: به نسل جوان ایران یادآور شوم که تلاش های امروز آمریکا برای تحمیل محاصره دریایی، بستن کریدورهای هوایی و اعمال فشار حداکثری بر شریان‌های تجاری کشور نیز با برنامه ریزی و مدیریت جدی در حوزه های اقتصادی و پاسخ های نظامی مشابه سال ۶۰ شکست خواهد خورد.

قالیباف افزود: ملتی را که چنین سابقه درخشان و ریشه‌داری در تاریخ خود دارد، هرگز نباید از حصر و تهدید ترساند. اگر دستگاه محاسباتی دشمن آمریکایی این حقیقت بنیادین را درک نکند، کماکان در چرخه دریافت سیلی‌های سنگین از سوی ملت ایران گرفتار خواهد ماند. البته مواضع سبک‌سرانه رئیس‌جمهور آمریکا در مجمع عمومی سازمان ملل و جسارت به ملت بزرگ و تمدن‌ساز ایران نشان داد که آن ها هنوز رفتار خود را تغییر نداده اند و در برابر چنین جسارت‌هایی، پاسخ ما همان کلام صریح گذشته است «بچرخ تا بچرخیم!»

وی تاکید کرد: آمریکایی ها بدانند که دوران ارعاب و تهدید به نابودی این ملت متمدن پایان یافته است. سران کاخ سفید باید بدانند ملت رشید و تاریخ‌ساز ایران با خطونشان کشیدن، لفاظی یا محاصره هوایی و تجاری هرگز به عقب نخواهد نشست و پاسخ جمهوری اسلامی ایران به هرگونه تعدی و ماجراجویی، پاسخی سخت، پشیمان‌کننده، دقیق و سریع خواهد بود. قالیباف ادامه داد: رئیس جمهور متوهم آمریکا اخیرا لفاظی هایی درباره تنگه هرمز و عبور کشتی ها از این تنگه مطرح کرد که تکرار ادعاهای پیشین است و حقیقت این مواضع واهی برای همه شناخته شده است. هم آمریکایی ها و هم سایر کشورها بدانند همان گونه که قبلا گفته بودیم در منطقه‌ای که ما نفت نفروشیم، کسی نفت نخواهد فروخت و اگر امنیت ما تامین نشود، هیچ زیرساختی ایمن نخواهد بود. قالیباف افزود: همینجا لازم می‌دانم از مواضع صریح و عزتمندانه‌ی جناب آقای پزشکیان رئیس‌جمهور در مجمع عمومی سازمان ملل متحد قدردانی کنم. ایشان از جایگاه نماینده ملت مسلمان ایران، صدای تمدنی کهن و ملتی انقلابی و سربلند بود که در برابر تهدید و سلطه‌جویی سر فرود نمی‌آورد. ملت ایران جنگ‌طلب نیست، اما در دفاع از امنیت، عزت و حقوق خود نیز تردید نخواهد کرد؛ و هیچ تهدیدی این ملت را به عقب‌نشینی وادار نمی‌کند و جنایتکاران جنگی و ترویج‌کنندگان ادبیات نسل‌کشی، فرجامی جز نابودی و رسوایی ابدی ندارند.

وی با اشاره به پیام روز گذشته رهبر انقلاب گفت: پیام روز گذشته رهبر معظم انقلاب، صورت بندی دقیق یک دکترین دفاعی و تمدنی بود. واقعیت میدانی امروز این است که جمهوری اسلامی از دل جنگ اول، ساختار بازدارندگی خود را پی‌ریزی کرد و در مواجهه با دو جنگ تحمیلی اخیر نشان داد که موازنه تهدید تغییر کرده و دوران ارعاب و تحمیل به پایان رسیده است. ملت ایران نشان داده که در بزنگاه‌ها پای امنیت ملی می‌ایستد. پیام رهبر فرزانه انقلاب همچنین یک خط عملیاتی روشن پیش روی ما مسئولان گذاشت، پشتوانه اقتدار میدانی در بیرون، رضایت و امنیت معیشتی مردم در درون است؛ نمی شود در میدان موازنه قدرت بسازیم اما در حل مسائل سفره و اقتصاد مردم تعلل کنیم. ما به عنوان نمایندگان مردم در مجلس و نیز دولتمردان همه مکلفیم که این جهت‌گیری را به تصمیمات کارآمد و ملموس تبدیل کنیم تا انتظارات به حق مردم بزرگ و رهبری عالیقدر انقلاب برآورده شود. قالیباف افزود: در چنین شرایطی، کمترین و بدیهی‌ترین وظیفه ما مسئولان، حفاظت تمام‌عیار و بی‌قیدوشرط از معیشت مردم است. ما در احکام قانون برنامه هفتم پیشرفت و تکالیف بودجه‌ای، سازوکارهای روشن حمایتی را ریل‌گذاری کرده‌ایم. امروز، ترمیم قدرت خرید کارگران، کارمندان و بازنشستگان و فراتر از آن، اصلاح ساختار و تقویت منابع کالابرگ الکترونیک و افزایش اعتبار آن، یک اولویت فوریست تا خانواده‌ها برای تأمین سبد خوراک و اقلام اساسی خود، در کوتاه‌ترین زمان به آرامش خاطر ملموس و عینی برسند. در همین راستا به منظور رفع ناکارآمدی مدیریتی شرکت های دولتی و شرکت های زیرمجموعه بانک ها و صندوق های بازنشستگی و نهادهای عمومی غیردولتی، ضرورت دارد بازآرایی جدیدی در زنجیره ارزش این بنگاه ها صورت پذیرد.

اخبار

با کالا برگ پفک نخرید!

سخنگوی دولت گفت: رقم کالابرگ حتماً طبق وعده رئیس‌جمهوری افزایش می‌یابد اما رقم آن هنوز نهایی نشده و اولویت اختصاص با اقشار غیربرخوردار است.

فاطمه مهاجرانی در نشست خبری روز سه‌شنبه ۷ شهریور با اشاره به بسته شدن آسمان برخی کشورهای همسایه در همراهی با آمریکا و واکنش ایران به این موضوع، گفت: از مردم عزیز عراق تشکر می‌کنم. مردمانی که به دلیل پیوند عمیق تمدنی پیگر لغو این قانون قلدرمآبانه هستند. شکایتی به ایکائو انجام دادیم و پیگیر مسائل حقوقی و قانونی هستیم. دبیرخانه شورای عالی امنیت ملی نیز اطلاعیه‌ای کاملا گویا صادر کرد. دنبال حل مسائل در قالب مذاکره هستیم و معتقد به حل مسائل منطقه‌ای در داخل منطقه هستیم.

وی با اشاره برنامه دولت برای افزایش رقم کالابرگ، گفت: کالابرگ برای کمک به حفظ معیشت مردم پرداخت می‌شود. به هیچ وجه گرانی‌ها و فشار اقتصادی و تورم مردم را انکار نمی‌کنیم. این فشارها ناشی از دشمنان است تا به مردم آسیب بزنند. وی در پاسخ به خبرنگاری که گفت ۳۰۰ هزار تومان افزایش مبلغ کالابرگ پفک هم نمی‌شود خرید، بیان کرد: ما یارانه را برای خرید اقلام اساسی می‌دهیم نه پفک!

سخنگوی دولت اولین گروه هدف کالابرگ را اقشار غیربرخوردار دانست و گفت: بر محل هزینه‌کرد کالابرگ نظارت می‌کنیم. البته رقم به‌دست آمده ناشی از افزایش قیمت بنزین، رقم چندانی نیست. به دلیل شرایط جنگی، اولویت‌های هزینه‌کرد نیز جابجا شده و بر اثر جنگ بیش از ۲ هزار نقطه از زیرساخت‌های برق مورد اصابت قرار گرفته که نیاز به ترمیم و اصلاح دارد. مهاجرانی در پاسخ به پرسشی درباره موضع دولت نسبت به طرح مقابله با نفوذ بیگانگان که در مجلس در جریان است، تاکید کرد: هیچ ایرانیِ وطن‌دوستی با نفوذ موافق نیست. هر ایرانی واقعی و وطن‌دوستی با هرگونه نفوذ مخالف است اما نگرانی‌ای که وجود دارد و دولت نیز به‌صورت رسمی و مکتوب مخالفت خود را با مفاد این طرح اعلام کرده که در واقع با اصل طرح نیست بلکه با نحوه اجرای آن است. دولت با این اصل که نفوذ نباید صورت گیرد، صددرصد موافق است، اما در مورد اینکه چگونه این موضوع را مدیریت کنیم، نظراتی داریم که مکتوب و رسمی به مجلس اعلام کرده‌ایم. مهاجرانی با اشاره به ناترازی‌های انرژی که دولت از ابتدا با آن مواجه بوده است، گفت: با همراهی مردم شرایط ناترازی زمستان ۱۴۰۳ و ۱۴۰۴ را پشت سر گذاشتیم؛ از سوی دیگر شاهد حملات دشمن به زیرساخت‌های انرژی ایران بودیم که به کاهش ۲۳۰ میلیون متر مکعبی ظرفیت تولید گاز کشورمان منجر و در این مدت تلاش شد ۱۰۰ میلیون مترمکعب از این ظرفیت به چرخه تولید بازگردد.

نامه سپاه به مردم آمریکا

سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران در نامه‌ای به مردم آمریکا «دلایل افول آمریکا و راهکارهایی که مردم آمریکا می‌توانند برای جلوگیری از آن دنبال کنند» را به آنها گوشزد کرد.

سردار محبی، معاون روابط عمومی و سخنگوی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در جریان نشست خبری با رسانه ها با اشاره به نامه سپاه پاسداران انقلاب اسلامی خطاب به مردم آمریکا بیان کرد: این یک جریان سازی رسانه‌ای و پروپاگاندای تبلیغاتی نیست ما می‌دانیم شما هم میدانید جریان سازی رسانه ای با تولیدات کوتاه و نوآورانه انجام می شود و اگر منظور کار بازتاب تبلیغی و رسانه ای باشد باید کوتاه و برنده باشد مثل توییت‌هایی که میزندند اما این یک نامه واقعی دلسوزانه و یک متن تفصیلی و گفتگوی منطقی با مردم آمریکاست.

وی اظهار کرد: آیا مردم آمریکا نمی‌خواهند بدانند چرا کشورشان رو به زوال است؟ ما در نامه دلایل این روند و راهکارهایی را که مردم آمریکا می‌توانند برای جلوگیری از آن دنبال کنند، مطرح کرده‌ایم. سردار محبی خطاب به خبرنگاران خارجی گفت: امروز متن نامه را به شما تقدیم می‌کنیم. آن را به دست مردم آمریکا برسانید تا بخوانند چرا کشورشان رو به زوال است و چگونه می‌توانند آن را نجات دهند. این نامه را خیرخواهانه، دلسوزانه و بر پایه وجدان بشری نوشته‌ایم.

عراقچی در آخرین روز حضورش در نیویورک اعلام کرد

منتظر پاسخ آمریکایی‌ها هستیم

وزیر امور خارجه ایران گفت: قرار است پاسخ نهایی طرف آمریکایی توسط میانجی قطری به ما منتقل شود و این امیدواری وجود دارد که این کار تا فردا انجام شود.

سیدعباس عراقچی در پایان سفر خود به نیویورک پیش از عزیمت به تهران گفت: امروز آخرین روز حضور ما در نیویورک است. چند روز بسیار پرازدحامی داشتیم، از نظر میزان ملاقات‌هایی که انجام شد؛ ملاقات‌های بسیار متعددی به‌صورت دوجانبه و چندجانبه داشتیم.

وی ادامه داد: رئیس‌جمهور که در خدمت ایشان بودیم، برنامه فشرده‌ای داشتند و من نیز در کنار ایشان، قبل و بعد از ایشان، ملاقات‌های بسیار متعددی داشتم. با رسانه‌ها صحبت داشتیم، با اندیشکده‌ها و اصحاب اندیشکده‌ها صحبت‌های مفصلی داشتیم. با کشورهای مختلف دیدار داشتیم، با مقامات سازمان ملل و سازمان‌های بین‌المللی دیگر نیز دیدارهایی داشتیم و در همه این‌ها چند هدف دنبال می‌شد.

عراقچی گفت: اول اینکه صدای حقانیت و مظلومیت مردم ایران به گوش جهانیان برسد، از منافع مردم ایران دفاع شود و نشان داده شود که ایران همچنان قدرتمند و با اعتمادبه‌نفس در عرصه بین‌المللی حضور دارد. ما با کشورهای زیادی مواجه شدیم که علاقه‌مند بودند با ایران گفت‌وگو کنند و تعداد بسیار زیادی از ملاقات‌های ما به درخواست طرف مقابل صورت گرفت. در همین ملاقات‌ها مشهود بود که جمهوری اسلامی، برخلاف آنچه آمریکا و رژیم صهیونیستی تلاش کردند نشان بدهند، اصلاً منزوی نیست؛ بلکه به‌شدت مورد احترام است.

وی ادامه داد: در ملاقات‌های متعدد گفته شد که هم مردم آن کشورها و هم مقامات آن کشورها واقعاً از کاری که ایران انجام داد و ایستادگی‌ای که در مقابل بزرگ‌ترین ارتش ظاهری دنیا انجام داد، تقدیر می‌کنند و این ایستادگی باعث غرور بسیاری از کشورهای مختلف و بسیاری از مردم شد. همین‌طور هدف دیگری که دنبال کردیم، که هدف بسیار مهمی است، این بود که مواضع کشور را در خصوص جنگ و خصوصاً تنگه هرمز، به‌طور خاص، به اطلاع جهانیان برسانیم.

وزیر امور خارجه تصریح کرد: شروطی از سمت مقام معظم رهبری وجود دارد و این شروط باید اجرا شود تا تنگه هرمز باز شود و مأموریت ما این بود که این شروط را هم به اطلاع طرف آمریکایی برسانیم و هم به اطلاع همه کشورهای دیگر و جامعه بین‌المللی، تا مطلع باشند که ایران در این خصوص طرح دارد. شروط ایران کاملاً عادلانه و منطقی است و اگر آمریکایی‌ها ادعا دارند که دنبال توافق هستند یا دنبال یک راه‌حل مسالمت‌آمیز هستند، ما این راه‌حل را معرفی کنیم.

عراقچی درباره طرح ایران برای طرف امریکایی گفت: طرح ما که به طرح ۷ ماده‌ای معروف شد، از طریق واسطه قطری به آمریکایی‌ها منتقل شد. علی‌رغم حرف‌هایی که رئیس‌جمهور آمریکا زد، من گفتم منتظر پاسخ رسمی آمریکا از طریق واسطه‌ها هستیم. امروز یکی از واسطه‌های قطری دیدار مجددی با ما داشت. با یکدیگر بحث‌هایی انجام دادیم و ایده‌هایی درباره اینکه چگونه می‌شود برای تحقق شروط ایران راهگشایی کرد و چگونه می‌توان این شروط را محقق کرد. آن‌ها ایده‌هایی داشتند و ما درباره آن‌ها بحث کردیم. قرار است این موضوع را باز هم به طرف آمریکایی مطرح کنند و سپس پاسخ نهایی طرف آمریکایی از طریق واسطه قطری به ما منتقل شود. امیدوار هستند که این کار تا فردا انجام شود.

وی خاطرنشان کرد: قطری‌ها، هر زمانی که پاسخی داشته باشند، خودشان می‌دانند که چگونه می‌توانند آن را به ما برسانند. این ارتباطات و پیام‌هایی که میان میانجیگران قطری و پاکستانی ردوبدل می‌شد، از قبل هم وجود داشته است. الان با توجه به طرحی که ایران ارائه داد، شکل جدی تری به خود گرفته است. اگر پاسخی باشد، قطری‌ها آن را خواهند رساند و براساس آن در تهران تصمیم گیری خواهد شد. ما شاهد هستیم از چند ساعت پیش تبلیغاتی در رسانه‌های مختلف شکل گرفته و ادعاهایی مطرح می‌کنند و مطالبی را به ایران منتسب می‌کنند. بنده با قاطعیت عرض می‌کنم که هیچ تغییری در مواضع ایران رخ نداده است. شروط ما برای بازگشایی تنگه مشخص است. در خصوص سایر مسائل نیز موضع ما مشخص است. در حال حاضر اصلاً بحثی وجود نداشته که انعطافی وجود داشته باشد.

عراقچی تاکید کرد: بحث ما روشن است. در حال حاضر فقط موضوع تنگه هرمز است. باز شدن تنگه هرمز هم منوط به تحقق یک‌سری شروط است که به طرف مقابل اعلام کردیم. من خواهش می‌کنم به این گمانه‌زنی‌ها یا فضاسازی‌های عمدی که بعضی از رسانه‌ها انجام داده‌اند، توجه نشود.